

636

Besluit van 2 december 1993 tot wijziging van het Besluit waardering activa

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Justitie, gedaan mede namens Onze Minister van Financiën van 14 juli 1993, Stafafdeling Wetgeving Privaatrecht, nr. 379585/93/6;

Gelet op de artikelen 48 en 49 van de richtlijn nr. 91.674/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 december 1991 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen (PbEG L 374) en de artikelen 384 lid 4 en 442 lid 1 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;

Gehoord de Verzekeringskamer;

De Raad van State gehoord, advies van 15 november 1993, no. W03.93.0428;

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Justitie, uitgebracht mede namens Onze Minister van Financiën van 22 november 1993, nr. 411166/93/6;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit waardering activa¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 13 komt te luiden:

Artikel 13

1. Als actuele waarde waartegen beleggingen van verzekeringsmaatschappijen als bedoeld in artikel 427 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek kunnen worden gewaardeerd, komt slechts in aanmerking de marktwaarde, onverminderd het bepaalde in artikel 389 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

2. Onder de marktwaarde van beleggingen van verzekeringsmaatschappijen in terreinen en gebouwen wordt verstaan het bedrag waartegen deze beleggingen door een willige verkoper ondershands aan een van de verkoper onafhankelijke koper kunnen worden verkocht, aannemende dat de marktvoorwaarden een regelmatige transactie mogelijk maken en dat,

gelet op de aard van de goederen, onderhandelingen over de verkoop in een normaal tijdsbestek kunnen geschieden.

3. De marktwaarde van deze beleggingen wordt ten minste eens in de vijf jaar voor ieder terrein of gebouw afzonderlijk bepaald overeenkomstig algemeen erkende methoden. In de toelichting bij de jaarrekening wordt aangegeven welk deel van de terreinen en gebouwen in welk boekjaar is gewaardeerd.

4. Onder de marktwaarde van beleggingen van verzekeringsmaatschappijen in effecten die in een prijscourant van een Nederlandse of buitenlandse beurs zijn opgenomen, wordt verstaan de prijs van deze effecten volgens de prijscourant op de balansdatum of op de laatste dag voordien, indien op de balansdatum niet gehandeld is.

5. Onder de marktwaarde van andere beleggingen van verzekeringsmaatschappijen dan bedoeld in het tweede of vierde lid, waarvoor een markt bestaat, wordt verstaan de gemiddelde prijs op deze markt van die beleggingen op de balansdatum of op de laatste dag voordien, indien op de balansdatum niet gehandeld is. De marktwaarde van de overige beleggingen wordt overeenkomstig artikel 4 bepaald.

6. Onverminderd artikel 4 worden de gemaakte of nog te maken kosten op de waarde van een belegging van een verzekeringsmaatschappij in mindering gebracht, indien deze belegging na afloop van het boekjaar, maar voordat de jaarrekening is opgemaakt, is verkocht of het voornemen bestaat deze belegging kort nadien te verkopen.

ARTIKEL II

Dit Besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1994. Het is van toepassing op jaarrekeningen waarop afdeling 15 van titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing is.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 2 december 1993

Beatrix

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto

De Minister van Financiën,
W. Kok

Uitgegeven de *veertiende* december 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Stb. 1983, 665

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Justitie
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 januari 1994, nr. 7

NOTA VAN TOELICHTING

Verzekeringsmaatschappijen mogen hun beleggingen op de grondslag van de actuele waarde waarderen. De zogenoemde beleggingen voor rekening en risico van polishouders moeten zelfs op de grondslag van de actuele waarde worden gewaardeerd. Actuele waarde betekent in deze gevallen marktwaarde. In de artikelen 48 en 49 van de richtlijn van de Raad van de Europese gemeenschappen inzake de jaarrekening en geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen (91/674/EEG) (hierna te noemen: de richtlijn) is de betekenis en wijze van toepassing van de actuele waarde (marktwaarde) voor verschillende soorten beleggingen nader aangeduid.

De inhoud, de grenzen en de wijze van toepassing van de actuele waarde voor productie- en handelsmaatschappijen waren al in het Besluit waardering activa geregeld. Voor verzekeringsmaatschappijen is nu een speciale bepaling toegevoegd. Deze is in de plaats gekomen van artikel 13, waarin was bepaald dat het besluit niet van toepassing is op de waardering van onroerend goed door banken. In de tijd van totstandkoming van het oorspronkelijke besluit was over de waardering van het onroerend goed van banken (het net van kantoren) overleg gaande tussen De Nederlandsche Bank N.V., de Raad voor de Jaarverslaggeving en de organisaties van banken. Intussen wijkt de waardering van het onroerend goed van banken, indien deze op de grondslag van de actuele waarde geschiedt, niet meer af van die van andere ondernemingen. Er was dus geen reden de uitzondering voor banken te handhaven.

De Verzekeringskamer is gehoord over het ontwerp van dit besluit. Deze had geen commentaar daarop.

Artikel 13 lid 1 herhaalt voor de duidelijkheid hetgeen reeds is bepaald in artikel 442 lid 1 van het wetsvoorstel houdende bepalingen voor de jaarrekening van verzekeringsmaatschappijen (Kamerstukken II 1992/93, 22 896, nr. 2). De toepasselijkheid van artikel 389 impliceert dat de waardering van deelnemingen – behoudens uitzonderingsgevallen – tegen netto-vermogenswaarde geschiedt (zie ook het «Tenzij» van artikel 48, vijfde lid, van de richtlijn).

Lid 2 vormt een uitwerking van artikel 49, tweede lid. De marktwaarde van een onroerende zaak is het bruto-bedrag (waarvan de kosten om tot verkoop te geraken nog niet zijn afgetrokken) dat ontvangen zou worden als het goed op het moment van waardering onder normale markt-omstandigheden «at arms length» zou kunnen worden verkocht. «Onder normale marktomstandigheden» impliceert dat de goederen op de markt worden aangeboden, dat de voorwaarden waaronder het goed verkocht kan worden, een regelmatige transactie mogelijk maken en dat daarover in een normaal tijdsbestek onderhandeld kan worden, met inachtneming van de aard van de goederen. Indien de onroerende zaak is verhuurd, is het normaal dat de zaak verhuurd op de markt wordt aangeboden, tenzij vrije oplevering in het vooruitzicht kan worden gesteld.

Ten minste eens in de vijf jaar moet elke onroerende zaak opnieuw worden gewaardeerd. Die waardering behoeft niet door een externe taxateur te geschieden. Gebruik van taxaties die binnen de onderneming zelf zijn verricht, zijn toegestaan. Dat is ook nu al gebruikelijk bij verzekeringmaatschappijen. Het aspect van de kosten speelt hierbij een rol. Ingevolge artikel 384 lid 5 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zal dit wel moeten worden medegedeeld. Het komt ook voor dat een deel van de taxaties door een externe taxateur geschiedt en een deel intern. Ook daartegen bestaat geen bezwaar. Zowel ingeval van een externe taxatie als van een interne taxatie moet van erkende taxatiemethoden gebruik gemaakt worden (artikel 49, derde lid, richtlijn en 13 lid 3 Besluit). Om enig nader inzicht te krijgen in de wijze waarop de roulatie van de taxatie door de jaren heen plaatsvindt, moeten daarover mededelingen worden gedaan (artikel 49, zevende lid, richtlijn en 13 lid 3, tweede volzin, Besluit).

Het deel van de terreinen of gebouwen dat in een bepaald boekjaar is gewaardeerd, kan door middel van een percentage worden aangeduid. Op grond van het al genoemde artikel 384 lid 5 moet de methode van bepaling van de marktwaarde in de toelichting bij de jaarrekening worden vermeld.

Hetgeen is bepaald in het vierde lid van artikel 49 geldt al voor verzekeringsmaatschappijen op grond van het voor hen toepasselijke artikel 387 leden 4 en 5. Artikel 49, vijfde lid, is tezamen met artikel 48, vierde lid, uitgevoerd in artikel 13 lid 6.

Artikel 13 lid 4 (artikel 48, tweede lid, van de richtlijn) heeft betrekking op effecten die opgenomen zijn in een prijscourant van een beurs. Het is weinig verrassend en bovendien gebruikelijk dat voor de bepaling van de marktwaarde uitgegaan wordt van de prijs op de balansdatum of de dag van verhandeling voordien. Hetzelfde geldt voor andere beleggingen waarvoor een markt bestaat (artikel 13 lid 5, eerste volzin; artikel 48, derde lid, van de richtlijn). De tweede volzin van artikel 13 lid 5 is ontleend aan artikel 48, vijfde lid, van de richtlijn.

Het besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1994. De nieuwe wetgeving voor de jaarrekening van verzekeringsmaatschappijen (Stb. 1993, 517) behoeft door verzekeringsmaatschappijen niet te worden toegepast met betrekking tot jaarrekeningen over boekjaren die aanvangen voor 1 januari 1995. Het nieuwe artikel 13 van dit besluit wordt dan ook alleen toegepast als afdeling 15 van boek 2 B.W. toegepast wordt.

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto

De Minister van Financiën,
W. Kok